

ข้อเสนอเชิงนโยบายจากมติสมัชชาสุขภาพจังหวัดปราจีนบุรี พ.ศ.๒๕๕๘

ประเด็น การขุดค้นหาคนพิการเพื่อพัฒนาศักยภาพออกสู่สังคม

1. สถานการณ์ความเป็นมาของคนพิการในจังหวัดปราจีนบุรี

1.1 ความเป็นมาและปัญหาคนพิการ

ปัจจุบันจังหวัดปราจีนบุรีเป็นพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อความพิการของประชากรในจังหวัดอย่างยิ่ง เนื่องจากมีโรงงานอุตสาหกรรมเกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดมลภาวะเป็นพิษ มลพิษเหล่านี้เป็นต้นเหตุของความเจ็บป่วยและเป็นต้นเหตุของความพิการในที่สุด และอีกสาเหตุคือการย้ายถิ่นฐานของแรงงานอุตสาหกรรมจากต่างจังหวัดหรือต่างประเทศเข้ามาทำงานในโรงงานอุตสาหกรรม ส่งผลให้เกิดอาชญากรรม การทะเลาะวิวาท การทำร้ายร่างกาย อุบัติเหตุ สาเหตุเหล่านี้ทำให้เกิดคนพิการเพิ่มมากขึ้น

ด้วยเหตุนี้ องค์กรคนพิการในจังหวัดปราจีนบุรี จึงประสานความร่วมมือเพื่อร่างนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วมในเวทีสมัชชาสุขภาพจังหวัดปราจีนบุรี จนได้ข้อสรุปร่วมกันในประเด็น “การขุดค้นหาคนพิการเพื่อพัฒนาศักยภาพออกสู่สังคม” ซึ่งสาเหตุที่องค์กรคนพิการเสนอนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วมในเวทีสมัชชาสุขภาพจังหวัดปราจีนบุรี คือ

- 1) คนพิการไม่กล้าแสดงตัวออกสู่สังคม (ไม่กล้าเปิดเผยหรือปกปิดตนเอง)
- 2) ญาติ ผู้ปกครองไม่กล้าเปิดเผยว่ามีลูก หลาน เป็นคนพิการ (กลัวความอับอาย)
- 3) สำหรับคนพิการที่กล้าออกสู่สังคมยังไม่ทราบรายละเอียดเกี่ยวกับหน่วยงานราชการ (ข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับการจดทะเบียนคนพิการ)
- 4) ไม่มีผู้นำพาคนพิการไปจดทะเบียนคนพิการ
- 5) คนพิการภายหลังที่ไม่ได้พิการตั้งแต่กำเนิดอาจเกิดจากอุบัติเหตุเกิดภาวะติดเตียง
- 6) หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับผู้พิการโดยตรงขาดข้อมูลที่เป็นปัจจุบันเกี่ยวกับการขอขึ้นทะเบียนคนพิการ
- 7) ขาดการประชาสัมพันธ์ ข้อมูล ข่าวสาร ขั้นตอนในการจดทะเบียนคนพิการ ในแต่ละท้องถิ่นหรือหมู่บ้าน เนื่องจากข้อมูล ข่าวสาร เกี่ยวกับสิทธิของคนพิการยังไม่ทั่วถึง จึงทำให้คนพิการส่วนมากขาดโอกาสในการพัฒนาตนเองให้สามารถเข้าถึงสิทธิประโยชน์ที่ควรได้รับ ขาดโอกาสในการประกอบอาชีพ ทำให้เป็นภาระครอบครัวและสังคม

ปัจจุบันจังหวัดปราจีนบุรี มีคนพิการขึ้นทะเบียนไว้ที่สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของจังหวัดปราจีนบุรี ทั้งหมด 11,160 คน (ข้อมูลตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2537 - 28 กุมภาพันธ์ 2557) แบ่งเป็นประเภทความพิการ 7 ประเภท ได้แก่

1) ทางการมองเห็น	881 ราย
2) ทางการได้ยินหรือสื่อความหมาย	1,093 ราย
3) ทางการเคลื่อนไหวหรือร่างกาย	6,698 ราย
4) จิตใจหรือพฤติกรรม	1,725 ราย
5) ทางสติปัญญา	693 ราย
6) ทางการเรียนรู้	545 ราย
7) ออทิสติก	66 ราย

อย่างไรก็ตาม ยังมีคนพิการในจังหวัดปราจีนบุรีจำนวนมากที่ยังไม่ได้รับการขึ้นทะเบียน ยังไม่ได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานของคนพิการ ยังไม่ได้รับการพัฒนาศักยภาพ เพราะถูกปิดกั้นจากสิ่งต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นครอบครัว สังคมรอบข้าง สิ่งแวดล้อม หรือแม้แต่ความพิการ โรคแทรกซ้อนจากความพิการนั่นเอง

การที่จะนำคนพิการที่ยังไม่ได้รับการพัฒนาศักยภาพเหล่านี้ออกมาพัฒนานั้น จำเป็นต้อง “ขุดค้น” ออกมาเพื่อฟื้นฟูสภาพร่างกายและจิตใจก่อน แล้วจึงจะสามารถพัฒนาศักยภาพต่อไปได้ ทั้งนี้ต้องทำควบคู่กับการอบรมให้ความรู้ด้านการได้รับสิทธิต่างๆของคนพิการ เพื่อที่จะให้คนพิการเหล่านี้ได้รู้ถึงสิทธิที่จะได้รับต่างๆ ควบคู่กับการฟื้นฟู พัฒนาศักยภาพ จนสามารถพึ่งตนเองได้ในที่สุด ทำให้ไม่เป็นภาระของสังคม และยังเป็นหนึ่งในกลไกสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนสังคมให้ดีขึ้นต่อไป ดังคำที่ว่า “เปลี่ยนภาระ ให้เป็นพลัง”

1.2 กลุ่มองค์กร เครือข่าย และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

1.2.1 ภาครัฐ

- 1) สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ
- 2) สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปราจีนบุรี
- 3) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเขต 6 ระยอง
- 4) สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี
- 5) ศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดปราจีนบุรี
- 6) โรงเรียนโสตศึกษา
- 7) ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัย

- 8) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทุกแห่งในจังหวัดปราจีนบุรี
- 9) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
- 10) ผู้ปกครองท้องที่ (ผู้ใหญ่บ้าน กำนัน)

1.2.2 ภาคประชาชน/ประชาสังคม

- 1) สมาคมพิการทุกประเภทจังหวัดปราจีนบุรี ประกอบด้วยองค์การสมาชิก ได้แก่
 - 1.1) สมาคมคนตาบอดจังหวัดปราจีนบุรี
 - 1.2) สมาคมคนพิการจังหวัดปราจีนบุรี
 - 1.3) สมาคมคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหวจังหวัดปราจีนบุรี
 - 1.4) สมาคมพัฒนาคนตาบอดและคนพิการปราจีนบุรี
 - 1.5) ชมรมคนหูหนวกจังหวัดปราจีนบุรี
 - 1.6) ชมรมส่งเสริมและพัฒนาปัญญาจังหวัดปราจีนบุรี
 - 1.7) ชมรมพิทักษ์จิตร์โรงพยาบาลเจ้าพระยาอภัยภูเบศร
 - 1.8) ชมรมผู้ปกครองออทิสติก
 - 1.9) ชมรมเครือข่ายเหยื่อมาแล้วขับในมูลนิธิเมาไม่ขับจังหวัดปราจีนบุรี
 - 1.10) ชมรมอาสาสมัครช่วยเหลือคนตาบอดจังหวัดปราจีนบุรี
 - 1.11) ชมรมคนพิการอำเภอศรีมโหสถ
 - 1.12) ชมรมคนพิการตำบลวังท่าช้าง
 - 1.13) ชมรมพัฒนาบทบาทสตรีตาบอดและสตรีผู้ด้อยโอกาส
 - 1.14) ชมรมพิทักษ์จิตร์โรงพยาบาลประจันตคาม
 - 1.15) กลุ่มพัฒนาสวัสดิการคนพิการตำบลเมืองเก่า
- 2) อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน
- 3) อาสาสมัครพัฒนาสังคม

1.2.3 ภาคเอกชน

สถานประกอบการที่มีการจ้างงานคนพิการ

1.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการ

พระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ.2534

มาตรา 15 ได้ระบุว่า คนพิการที่ได้ลงทะเบียนตามมาตรา 14 ให้ได้รับการสงเคราะห์ การพัฒนา และการฟื้นฟูสมรรถภาพ ดังต่อไปนี้

(1) บริการฟื้นฟูสมรรถภาพด้วยวิธีการทางการแพทย์ และค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล ค่าอุปกรณ์ เพื่อปรับสภาพทางร่างกาย ทางสติปัญญาหรือทางจิตใจ หรือเสริมสร้างสมรรถภาพให้ดีขึ้นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(2) การศึกษาตามกฎหมาย ว่าด้วยการศึกษาระดับมัธยมศึกษาหรือการศึกษาระดับอาชีวศึกษาหรืออุดมศึกษาตามแผนการศึกษาแห่งชาติตามความเหมาะสม ซึ่งให้ได้รับโดยการจัดเป็นสถานศึกษาเฉพาะหรือจัดรวมในสถานศึกษาธรรมดาก็ได้ โดยให้ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา ในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการให้การสนับสนุนตามความเหมาะสม

(3) ค่าแนะนำชี้แจง และปรึกษาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ และการฝึกอาชีพที่เหมาะสมกับสภาพของร่างกาย และสมรรถภาพที่มีอยู่เพื่อให้สามารถประกอบอาชีพได้

(4) การยอมรับและมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม และสิ่งอำนวยความสะดวก และบริการต่างๆ ที่จำเป็นสำหรับคนพิการ

(5) บริการจากรัฐ ในการเป็นคดีความและในการติดต่อกับทางราชการ

กฎกระทรวงฉบับที่ 3 (พ.ศ. 2537) ออกตามความในพระราชบัญญัติการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ.2534

ข้อ 1 ให้คนพิการที่ลงทะเบียนตามมาตรา 14 ได้รับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพด้วยวิธีการทางการแพทย์ ดังต่อไปนี้ (1) การตรวจวินิจฉัย การตรวจทางห้องปฏิบัติการ และการตรวจพิเศษด้วยวิธีอื่นๆ (2) การให้คำแนะนำปรึกษา (3) การให้ยา (4) การศัลยกรรม (5) การพยาบาลเวชกรรมฟื้นฟู (6) กายภาพบำบัด (7) กิจกรรมบำบัด (อาชีวบำบัด) (8) พฤติกรรมบำบัด (9) จิตบำบัด (10) สังคมสงเคราะห์ และสังคมบำบัด (11) การแก้ไขการพูด (อรรถบำบัด) (12) การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการได้ยิน และการสื่อความหมาย และ (13) การให้อุปกรณ์ หรือเครื่องช่วยคนพิการ

ข้อ 2 ภายใต้บังคับข้อ 5 คนพิการซึ่งรับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพด้วยวิธีการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุข หรือสถานพยาบาลของกระทรวง ทบวง กรม หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือรับวิสาหกิจที่กระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาล และค่าอุปกรณ์ ตามข้อ 1 ดังต่อไปนี้ (1) ค่าบริการทางการแพทย์ตามข้อ 1 และ (2) ค่าห้อง และค่าอาหารไม่เกินอัตราที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดตลอดเวลาที่รับการรักษาพยาบาล

ข้อ 3 ในกรณีที่คนพิการซึ่งเข้ารับบริการฟื้นฟูสมรรถภาพด้วยวิธีการทางการแพทย์จากสถานพยาบาลตามข้อ 2 ต้องใช้อุปกรณ์เทียม อุปกรณ์เสริม หรือเครื่องช่วยคนพิการให้สถานพยาบาลดังกล่าว จัดหา อุปกรณ์เทียม อุปกรณ์เสริม หรือเครื่องช่วยคนพิการให้แก่คนพิการนั้น และในกรณีที่สถานพยาบาลไม่มี

อุปกรณ์เทียม อุปกรณ์เสริม หรือเครื่องช่วยคนพิการดังกล่าว ให้สถานพยาบาลนั้นขอเบิกจากศูนย์สิทธิรณรงค์เพื่อ
การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการแพทย์แห่งชาติ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542

มาตรา 10 ระบุว่า การจัดการศึกษา ต้องจัดให้บุคคลมีสิทธิ และโอกาสเสมอกัน ในการรับ
การศึกษาขั้นพื้นฐานไม่น้อยกว่าสิบสองปีที่รัฐต้องจัดให้อย่างทั่วถึง และมีคุณภาพโดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย

การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลซึ่งมีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์
สังคม การสื่อสาร และการเรียนรู้ หรือมีร่างกายพิการ หรือทุพพลภาพหรือบุคคลซึ่งไม่สามารถพึ่งตนเองได้
หรือไม่มีผู้ดูแลหรือด้อยโอกาส ต้องจัดให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิ และโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานเป็นพิเศษ

การศึกษาสำหรับคนพิการในวรรคสอง ให้จัดตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการโดยไม่เสีย
ค่าใช้จ่าย และให้บุคคลดังกล่าวมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทาง
การศึกษา ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา 60 ให้รัฐจัดสรรงบประมาณแผ่นดินให้กับการศึกษาในฐานะที่มีความสำคัญสูงสุดต่อ
การพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศไทย โดยจัดสรรงบประมาณเพื่อการศึกษา ดังนี้..... (3)
จัดสรรงบประมาณ และทรัพยากรทางการศึกษาอื่นเป็นพิเศษให้เหมาะสม และสอดคล้องกับความต้องการ
จำเป็นในการจัดการศึกษา สำหรับผู้เรียนที่มีความต้องการเป็นพิเศษแต่ละกลุ่มตามมาตรา 10 วรรคสอง วรรค
สาม และวรรคสี่ โดยคำนึงถึงความเสมอภาค ในโอกาสทางการศึกษา และความเป็นธรรม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตาม
หลักเกณฑ์ และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก
สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. 2545

กฎกระทรวงนี้ ออกตามความในมาตรา 10 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พ.ศ. 2542 สาระที่สำคัญคือการให้สิทธิประโยชน์แก่คนพิการ หรือผู้ปกครอง ดังนี้

- 1) ขอขยืมสิ่งอำนวยความสะดวก และสื่อทางการศึกษา ตามรายการใน บัญชี ก.
โดยต้องทำสัญญาขยืม และสัญญาค้ำประกัน
- 2) ขอรับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาตามบัญชี ข.
และขอรับ “ บริการ ” ตาม บัญชี ค.
- 3) ขอรับเงินอุดหนุนเป็นคูปอง เพื่อนำไปรับ “ บริการ ” ตามบัญชี ค
- 4) ขอขยืมเงิน เพื่อจัดซื้อสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทาง
การศึกษา ตามบัญชี ก. และบัญชี ค. และส่งหลักฐานการจ่ายเงินให้หัวหน้าสถานศึกษา

กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการจัดสรรงบประมาณทางการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2545

กฎกระทรวงนี้ ออกตามความในมาตรา 10 วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 สารที่สำคัญคือ “ให้จัดสรรงบประมาณแต่ละปีเป็นเงินอุดหนุนสำหรับคนพิการตามกฎกระทรวง กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการให้คนพิการมีสิทธิได้รับสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษา พ.ศ. 2545 ในอัตราที่มากกว่าแต่ไม่เกินห้าเท่าของเงินอุดหนุนด้านสื่อ และวัสดุการศึกษา ที่จัดสรรให้แก่ นักเรียนทั่วไปต่อคน”

พระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545

มาตรา 5 บุคคลทุกคนมีสิทธิได้รับบริการสาธารณสุขที่มีมาตรฐาน และมีประสิทธิภาพตามที่ กำหนดโดยพระราชบัญญัตินี้

คณะกรรมการอาจกำหนดให้ บุคคลที่เข้ารับบริการสาธารณสุขต้องร่วมจ่ายค่าบริการใน อัตราที่กำหนดให้แก่หน่วยบริการในแต่ละครั้งที่เข้ารับบริการ เว้นแต่ผู้ยากไร้หรือบุคคลอื่นที่รัฐมนตรี ประกาศกำหนดไม่ต้องจ่ายค่าบริการ

ประกาศสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เรื่องการใช้สิทธิเข้ารับบริการสาธารณสุขของ ทหารผ่านศึก และคนพิการ

ข้อ 2 ให้ทหารผ่านศึกหรือคนพิการใช้สิทธิเข้ารับบริการสาธารณสุขภายใต้ประเภท และ ขอบเขตบริการสาธารณสุข ตามพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. 2545 ณ หน่วยบริการ ประจำของตน เว้นแต่ในกรณีมีความจำเป็นอาจไปใช้สิทธิเข้ารับบริการสาธารณสุข ณ หน่วยบริการอื่นของรัฐ ก็ได้

1.5 นโยบายที่เกี่ยวข้อง

- 1) การรับเบี้ยคนพิการ 800 บาท/เดือน
- 2) คนพิการและผู้ดูแลมีสิทธิเหลือได้รับการลดหย่อนภาษี
- 3) การปรับสภาพสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับการใช้ชีวิตของคนพิการ
- 4) การใช้สิทธิรักษาพยาบาลโดยใช้ ท.74

- 5) การศึกษาพื้นฐานจนถึงระดับปริญญาตรี (ฟรี)
- 6) คนพิการมีสิทธิ์กู้ยืมเงินเพื่อมาประกอบอาชีพ

1.6 วิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน ประเด็น การขุดค้นหาคนพิการเพื่อพัฒนาศักยภาพออกสู่สังคม

จุดแข็ง	จุดอ่อน
<p>1. นโยบาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - คนพิการได้รับเบี้ยความพิการ - คนพิการและผู้ดูแลคนพิการได้รับการลดหย่อนภาษี - การปรับสภาพสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับการใช้ชีวิตของคนพิการ - การใช้สิทธิรักษาพยาบาลโดยใช้ ท.74 - การศึกษาพื้นฐานจนถึงระดับปริญญาตรี (ฟรี) - คนพิการมีสิทธิ์กู้ยืมเงินเพื่อมาประกอบอาชีพ - ได้รับสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา 	<p>1. นโยบาย</p> <ul style="list-style-type: none"> - เบี้ยคนพิการที่ได้รับไม่เพียงพอ -สวัสดิการที่ได้รับไม่เพียงพอ/ขาดการสนับสนุนจากรัฐและหน่วยงานเพิ่มเติม - บางท้องถิ่นขาดการสนับสนุนในด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ - ขาดเงินทุนในด้านการพัฒนาต่อยอดอาชีพและสถานที่จำหน่าย - บางโรงเรียนไม่ยอมรับและขาดบุคลากรที่มีความรู้ด้านการศึกษาพิเศษ - รัฐจัดบริการไม่สอดคล้องต่อความต้องการของผู้พิการ
<p>2. เศรษฐกิจ</p> <ul style="list-style-type: none"> - มีกองทุนกู้ยืมเพื่อการประกอบอาชีพของคนพิการ - สถานประกอบการที่มีลูกจ้าง 100 คนต้องรับคนพิการเข้าทำงาน 1 คน(ตามมาตรา 33) และถ้าไม่รับคนพิการเข้าทำงานต้องจ่ายเงินเข้ากองทุน (ตามมาตรา 34) และหากไม่จ่ายเงินเข้ากองทุนต้องจัดสถานที่จำหน่ายสินค้า ฝึกอาชีพ หรือช่วยเหลืออื่นแก่คนพิการ (ตามมาตรา 35) 	<p>2. เศรษฐกิจ</p> <ul style="list-style-type: none"> - เข้าถึงกองทุนได้ยากในด้านการส่งเสริมอาชีพและการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการเพราะมีข้อจำกัดอยู่มาก ใช้เวลานาน ระเบียบมาก - แหล่งเงินทุน เช่นธนาคาร ไม่ยอมรับคนพิการ - เงินทุนสนับสนุนจากรัฐในการประกอบอาชีพมีไม่ทั่วถึง

จุดแข็ง	จุดอ่อน
<p>3. สังคม</p> <ul style="list-style-type: none"> - สังคมยอมรับคนพิการมากขึ้น ได้รับการการอำนวยความสะดวกในด้านต่างๆ - มีการปรับที่อยู่อาศัยให้เอื้อประโยชน์ต่อคนพิการ - คนพิการมีสิทธิได้ลดค่าโดยสารเครื่องบินในการเดินทางสายการบินไทย 50% ผู้ดูแล 30% - มีองค์กรหรือหน่วยงานคนพิการเพื่อให้การช่วยเหลือคนพิการมากขึ้น 	<p>3. สังคม</p> <ul style="list-style-type: none"> - คนพิการไม่สามารถทำประกันชีวิตหรือประกันสุขภาพได้ - ผู้ปกครองปิดกั้นไม่ให้คนพิการออกสู่สังคม - คนพิการไม่กล้าออกสู่สังคม ไม่ยอมรับตนเอง กลัวสังคมกลัวคนรอบข้าง ขาดความรู้ข่าวสารต่างๆ หรือแม้แต่สิทธิที่คนพิการควรได้รับ - มีการเลือกปฏิบัติต่อคนพิการในหน่วยงานต่างๆ และขาดความรู้ในการดูแลช่วยเหลือคนพิการ - ผู้นำท้องถิ่นไม่มีวิสัยทัศน์ในการพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ
<p>4. เทคโนโลยี</p> <ul style="list-style-type: none"> - ได้รับความสะดวกในการเดินทางและการติดต่อสื่อสารเช่น การขึ้นรถไฟฟ้า บีทีเอส - เครื่องมือสื่อสารมีโปรแกรมช่วยเหลือคนพิการ เช่น โปรแกรมเสียงพูดช่วยให้คนตาบอดใช้โทรศัพท์ได้ เป็นต้น - มีเครื่องมือช่วยคนพิการแต่ละความพิการเช่น ไม้เท้าขาว อักษรเบรลล์ของคนตาบอด เครื่องช่วยฟังของคนหูหนวก รถวีลแชร์ของคนพิการทางกายและการเคลื่อนไหว เป็นต้น 	<p>4. เทคโนโลยี</p> <ul style="list-style-type: none"> - การออกสู่สังคมยังขาดผู้นำทาง เนื่องจากขาดอาสาสมัคร และผู้ช่วยเหลือคนพิการ - สื่อสำหรับคนพิการยังมีไม่เพียงพอต่อคนพิการ และรัฐจัดไม่สอดคล้องกับความต้องการของคนพิการ - ขั้นตอนการเข้าถึงกายอุปกรณ์เป็นไปได้ยากและบางท้องถิ่นไม่สนับสนุนกายอุปกรณ์สำหรับคนพิการ

1.6 สรุปการพิจารณาประเด็นคนพิการ

1.6.1 ข้อสรุป

“ประเด็นปัญหาคนพิการที่สำคัญคือ “การขุดค้นหาคนพิการเพื่อพัฒนาศักยภาพออกสู่สังคม”

1.6.2 คำนิยาม

การขุดค้น หมายถึง ค้ຸยหา ค้นหา แสวงหา ทั้งนี้เพื่อเปรียบกับการค้นหาคนพิการซึ่งมีความยากลำบากในการค้นหา เป็นการค้นหาที่ต้องใช้ความพยายามเป็นอย่างยิ่ง และอีกนัยหนึ่งต้องการเปรียบเหมือนสมบัติที่มีค่าที่ยังไม่ถูกค้นพบ จึงใช้คำว่า ขุดค้น แทนคำว่า ค้น

คนพิการ หมายถึง บุคคลซึ่งมีความสามารถถูกจำกัดให้ปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน และการมีส่วนร่วมทางสังคมได้โดยวิธีการทั่วไป เนื่องจากมีความบกพร่องทางการมองเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญาและการเรียนรู้และมีความต้องการจำเป็นพิเศษ ด้านต่าง ๆ เพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตและมีส่วนร่วมในสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป (ประกาศกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2546)

พัฒนาศัภยภาพ หมายถึง การฝึกอาชีพ ให้การศึกษา ฟื้นฟูเยียววยาสภาพร่างกายและจิตใจ ให้ความรู้เกี่ยวกับการใช้ชีวิตประจำวันร่วมกับคนปกติทั่วไป ตลอดจนสามารถองค์ความรู้ไปยังผู้อื่นได้ต่อไป

ออกสู่สังคม หมายถึง สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข เหมือนคนปกติทั่วไป และไม่เป็นภาระของสังคม

2. ข้อเสนอเชิงนโยบายสาธารณะเพื่อสุขภาพแบบมีส่วนร่วม ประเด็นการขุดค้นหาคนพิการ เพื่อพัฒนาศัภยภาพออกสู่สังคม ดังนี้

2.1 ให้หน่วยงานของรัฐ ได้แก่ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปราจีนบุรี ศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดปราจีนบุรี การศึกษานอกโรงเรียน และการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปราจีนบุรี โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โรงพยาบาลทุกแห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทุกแห่ง และผู้ปกครองส่วนท้องถิ่น บูรณาการจัดทำฐานข้อมูลคนพิการให้มีฐานข้อมูลคนพิการตรงกัน

2.2 ให้หน่วยงานภาครัฐ เอกชน และองค์กรด้านคนพิการ ได้แก่ สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติเขต 6 ระยอง สำนักงานส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการแห่งชาติ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดปราจีนบุรี สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดปราจีนบุรี องค์กรคนพิการทุกองค์กรในจังหวัดปราจีนบุรี ศูนย์การศึกษาพิเศษจังหวัดปราจีนบุรี การศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัยจังหวัดปราจีนบุรี โรงเรียนโสตศึกษาจังหวัดปราจีนบุรี องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โรงพยาบาลทุกแห่ง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลทุกแห่ง ผู้ปกครองส่วนท้องถิ่น กลุ่มอาสาสมัครที่มีความรู้ด้านการดูแลคนพิการทุกประเภท อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อาสาสมัครพัฒนาสังคม ร่วมกันดำเนินการ ดังนี้

2.2.1 ประกาศให้เป็นปีขุดค้นหาคนพิการ

2.2.2 ผลิตอาสาสมัครให้มีจำนวนมากขึ้น และเพิ่มศักยภาพของอาสาสมัครที่มีอยู่ให้มีความรู้ความสามารถในการช่วยเหลือคนพิการครอบคลุมทุกประเภทความพิการ ประกอบด้วย บุคคลในครอบครัว ผู้ปกครอง ผู้ดูแลคนพิการ ผู้ช่วยเหลือคนพิการ และจิตอาสาช่วยเหลือคนพิการทุกประเภท

2.2.3 เตรียมแผนงานโครงการเพื่อลงพื้นที่ออกขุดค้นหาคนพิการ 7 อำเภอ อำเภอละ 1 ตำบล (เป็นตำบลนาร่อง) ทำทั้งหมด 7 ตำบล ภายใน 1 ปี (ครอบคลุม 7 อำเภอ)